

Nytte for Arbejderbefolkningen, og er det i det Hele til Nytte for vor nationale Velstand? Da Danmark er et agerbrugende Land, og Agerbruget er den Industri, hvoraf vi have vor største Indtægt, er det jo saa naturligt som Noget, at dette Spørgsmaal kommer frem. Naar det nu stærkt er fremhævet, at Sukkerroedyrningen ligesom skulde gaa forud og afføde al anden Roedyrning, saa er det jo dog erkjendt fra alle Sider her i Salen, at Sukkerroedyrningen i Virkeligheden kun vil kunne komme til at omfatte et mindre Areal af vort Agerland, og jeg tror derfor, at dette er en noget haagvendt Raastand. Det staar for mig saaledes, at Dyrningen af Joderoen snarere vil afføde Sukkerroedyrningen end omvendt. Enhver, som har haat med disse Ting at gjøre og interesserer sig derfor, vil finde, at man i Reglen begynder med de simple Roesorter, de, som ere lettest at dyrke, og derefter gaar man til at udvilde endnu bedre Sorter, som bedre kunne lønne sig; men det vil altid blive Spørgsmaalet at udfinde den Art af Roer, som egner sig særlig for den Egn, hvor man bor. Jeg skal i Korthed udtale nogle enkelte Erfaringer, som jeg selv har gjort, da man jo i dette Spørgsmaal maa støtte sig til Erfaringen. Jeg skal da bemærke, at jeg har beskaffet mig med Rodfrugtdyrningen siden 1867, at jeg har haft megen Interesse derfor og har dyrket ikke blot Sukkerroen, rigtignok kun i det Smaa, men ogsaa flere forskjellige Sorter Joderoer, deriblandt Guleroeder. Det er min Overbevisning efter de Erfaringer, jeg har gjort, at Sukkerroen her tillands kun kan dyrkes i den gode Jord, jeg mener dermed Muldjord, hvor der er Lerunderlag, hvilket er den bedste Jord for Sukkerroen, og det nytter ikke, at man kommer og siger, i det Mindste vil jeg ikke tro paa det, at Sukkerroen ogsaa kan dyrkes paa andre milde Jorder, uden at man altfor ofte er udsat for, at den mislykkes. Sukkerroen er som bekjendt en Aart af Runkelroen, og den kan ikke dyrkes paa Sandjorder; den vil der altfor ofte blive udsat for at mislykkes eller kun give en ganske lille Afgrøde, saaledes, at det slet ikke kan betale sig at dyrke den enten som Sukker- eller som Joderoe. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Dyrningen er det blevet ytret her i Salen, at det skulde netop anspore Folk til ogsaa at dyrke Joderoer, naar man havde set Sukkerroedyrningen; men jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Dyrningen af de forskjellige Roer er noget forskjellig, idet man i Reglen, ja, vist altid, maa komme til at dyrke Sukkerroer paa flade Jorder i tættere Afskand, hvorved det vil være umuligt at bruge saa simple Redskaber og anvende saa stor Hæstekraft, som der ellers benyttes, navnlig i det Smaa. Jeg veed meget vel, at man har faaet gode Maskiner til Brug ved Rensningen, og at de have deres store Betydning for Sukkerroedyrningen; men for det Almindelige vil det staa som en Hindring, saa at

det, at dyrke Sukkerroen, vil blive langt kostbarere, idet den, naar Dyrningen skal drives med Nytte, skal dyrkes paa flade Jorder og koste en betydelig Del mere Saandkraft, som er forholdsviis dyrere, end hvad man er istand til at faae Hæstekraft for. Det er mig bekjendt — og jeg støtter mig her til den Erfaring, jeg har gjort — at ved Sukkerroen hypper man Jorden for at dække Roen, at den ikke skal udsættes for Luften, hvorimod man ved de andre Roer snarere søger at blotte dem, saaledes at Luften kan faae Afgang til dem. Man vil altfaa se, at man ikke kan slutte saaledes, at naar man i en Egn har dyrket Sukkerroen, dette saa strax skulde afføde, at man lærte der at dyrke Joderoen, idet Dyrningsmaaden er en hel Del forskjellig, og Jordbunden, hvor de forskjellige Roerarter skulde gro, ogsaa er meget forskjellig. Naar man nu ikke har Kro paa, at Roedyrning til Kreaturfoder kan faae Indgang her i Danmark, saa er det min fulde, faste Overbevisning, at dette dog vil ske, efterhaanden som Befolkningen tiltager, og Landmændene komme til at se sig mere om, hvorledes de skulle bære sig ad for at faae saa stort Udbytte af Jordbruget som muligt, for at det kan betale sig. Men jeg vil indrømme, at det forekommer mig, at vi ere meget sendrægtige i saa Henseende; selv om vort Klima ikke er engelsk, hvor Roer dyrkes i saa store Mængder, have vi dog baade et Klima og en Jordbund, som betinge, at vi i Virkeligheden kunne komme til at dyrke Joderoen i større Udstrækning og med overordentlig Fordel; det er da navnlig dette, jeg sætter mit Haab til, og først naar det er sket, tror jeg, at forsaavidt Sukkerroindustrien hos os har nogen egentlig Betingelse for sig, vil den komme frem, men den kommer ikke let ad den omvendte Veie. Man har saqt, og særlig er det fremhævet af det ærede Medlem fra Nørresundby (Suel), at den dybe Kultur havde saa overordentlig Indflydelse paa vor Kornafgrøde og vor Græsafgrøde i det Hele. Deri skal jeg give det ærede Medlem Ret; men naar det ærede Medlem overførte dette paa Sukkerroen, har han strengt taget ikke Ret deri, medmindre han tillige vil overføre det paa anden Rodfrugt. Hvis vi der kultivere vor Jord dybt, vil det affurat have samme Indflydelse. Naar det ærede Medlem fra Nørresundby har saqt, at naar vi dyrkede Sukkerroer, og vi fik Afvaldet af disse Sukkerroer tilbage, gjengave vi affurat Jorden det, som Roerne havde taget, saa tror jeg, at det ærede Medlem befinder sig i en meget stor Bidsfarelse; thi netop nu se vi, at Sukkerroen koster nogle og 80 Dre pr. Centner, lidt mere eller lidt mindre, men Afvaldet betales for Dieblisset kun med 16 Dre. Deraf vil det ærede Medlem let se, at enten vide Sukkerfabrikerne ikke, hvad deres Afvald er værd, eller ogsaa maa de give meget for Lidt for Sukkerroen. Det holder saaledes ikke Stik, hvad det ærede Med-